

بررسی میزان آگاهی والدین از نحوه‌ی مواجهه با بلوغ فرزندان

پژوهشگر:

زهرا ملک مطیعی

انتشارات مؤسسه خدمات مشاوره‌ای و پژوهش‌های اجتماعی آستان قدس رضوی

مؤسسه خدمات مشاوره‌ای جوانان و پژوهش‌های اجتماعی: ۱۳۹۰

سرشناسه: ملک مطیعی، زهرا، ۱۳۶۱

عنوان و نام پدیدآور: بررسی میزان آگاهی والدین از نحوه مواجهه با بلوغ فرزندان / پژوهشگر زهرا ملک مطیعی

مشخصات نشر: مشهد: استان قدس رضوی، مؤسسه خدمات مشاوره‌ای جوانان و پژوهش‌های اجتماعی، ۱۳۹۳

مشخصات ظاهری: ۴۰ ص

فروست: مؤسسه خدمات مشاوره‌ای جوانان و پژوهش‌های اجتماعی: ۱۳۹

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۲۹-۰۲-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابخانه

موضوع: بلوغ (روانشناسی)؛ موضوع: والدین و نوجوانان، موضوع: نوجوانان -- روان‌شناسی

شاسه افزوده: آستان قدس رضوی، مؤسسه خدمات مشاوره‌ای، جوانان و پژوهش‌های اجتماعی

رده سدی کنگره: ۱۳۹۳/۴۷۷۲۲۶/۴

رده بندی دیویی: ۱۵۵/۵

شماره کتابشناسی فنی: ۳۶۲۶۶۱۷

موسسه خدمات مشاوره‌ای
جوانان و پژوهش‌های اجتماعی

بررسی میزان آگاهی والدین از نحوه مواجهه با بلوغ فرزندان

پژوهشگر: زهرا ملک مطیعی / کارشناس ارشد پژوهشگری اجتماعی

دبیر اجرایی: کتاب: فهیمه جوان

طرح جلد: آیدنا دلوودی

صفحه ارا: مبینا فدایی

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۳

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۲۹-۰۲-۴

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

انتشارات: مؤسسه خدمات مشاوره‌ای و پژوهش‌های اجتماعی آستان قدس رضوی

موسسه خدمات مشاوره‌ای جوانان و پژوهش‌های اجتماعی: ۱۳۹

نشانی: مشهد، خیابان شهید چمران، خیابان گلستان غربی، پلاک ۹۰، صندوق پستی: ۱۶۶۹-۹۱۳۷۵

تلفن: ۳۸۵۱۳۵۸۰-۳۸۵۱۳۵۸۰ (۰۵۱)؛ ۳۸۵۱۴۹۰۰ (۰۵۱)؛ ۳۸۵۱۴۹۰۰ (۰۵۱)؛ ۳۸۵۱۴۹۰۰ (۰۵۱)

فهرست مطالب

چکیده پژوهش / ۷

مقدمه / ۹

بیان مسئله و ضرورت / ۱۰

تعریف مفاهیم و واژه‌ها، تعریف لغوی واژه‌ی نوجوانی، جوانی / ۱۲

بلوغ و ابعاد آن / ۱۳

بلوغ جسمانی و بلوغ روانی، اجتماعی / ۱۴

بلوغ شرعی / ۱۵

بلوغ از منظر علم جامعه‌شناسی / ۱۶

بلوغ از منظر دین اسلام / ۱۷

بلوغ از منظر علم روان‌شناسی / ۱۸

نقش والدین در کاهش استرس رویارویی با مسائل دوران بلوغ / ۲۰

نحوه‌ی برخورد والدین با مسائل دوران بلوغ / ۲۲

بررسی میزان آگاهی والدین از نحوه‌ی مواجهه با بلوغ فرزندانشان / ۲۵

جداول وضعیت عمومی پاسخگویان / ۲۶

نحوه‌ی مواجهه‌ی والدین با مسائل دوران بلوغ / ۳۷

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری / ۳۸

پیشنهادات و راهکارها / ۴۰

چکیده

مؤسسه خدمات مشاوره‌ای، جوانان و پژوهش‌های اجتماعی استان قدس رضوی با توجه به رسالتی که به‌ویژه در زمینه‌ی جوانان و نیازهای آنان بر عهده دارد، همواره در کنار برگزاری همایش‌ها، نشست‌های تخصصی، کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی تحقیقات علمی، نیازسنجی و بررسی چالش‌ها و دغدغه‌های پیش روی جوانان را نیز در دستور کار دارد.

نوشتار حاضر بر اساس یافته‌های پژوهش «بررسی میزان آگاهی والدین از نحوه‌ی مواجهه با بلوغ فرزندان» در شهر مشهد تنظیم شده است. هدف این پژوهش، توصیف و تحلیل میزان آگاهی والدین از نحوه‌ی مواجهه با بلوغ، از منظر متغیرهای مختلف بوده است.

جامعه‌ی آماری این تحقیق، خانوارهای مشهدی دارای فرزند یا فرزندان در سن بلوغ و نمونه‌ی تحقیق ۴۰۸ نفر است که به روش خوشه‌ای انتخاب شده‌اند. نتایج بررسی میزان آگاهی والدین از نشانه‌ها و علائم بلوغ جسمانی نشان داد که حدود هفت درصد از والدین هیچ نشانه‌ی درستی از بلوغ جسمانی فرزندان را بیان نکرده‌اند و به نشانه‌های پنهان بلوغ جسمانی نیز کمتر اشاره کرده‌اند. همچنین حدود ده درصد از والدین هیچ نشانه درستی از بلوغ روانی اجتماعی فرزندان را بیان نکرده‌اند و درباره‌ی بلوغ شرعی نیز حدود ۱۸ درصد از پاسخگویان، هیچ اطلاع درستی از تکالیف شرعی دوران بلوغ فرزندان نداشته‌اند. بررسی تفاوت‌ها در متغیر اختلاف سنی مادران با فرزندان در نحوه‌ی مواجهه با مسائل بلوغ نشان داد که اختلاف سنی کمتر بین مادر و فرزند، منجر به نحوه‌ی برخورد هدایت‌گرانه‌ی آن‌ها با مسائل بلوغ گردیده است.

مقدمه

در طول زندگی هر فرد وقایعی رخ می‌دهد که از اهمیت خاصی برخوردار است و به عنوان نقطه‌ای عاطفی از آن‌ها یاد می‌شود. بلوغ دوره‌ای مابین کودکی و بزرگسالی است. دوره‌ای که تغییرات دینامیک در مغز و غدد بدن، باعث تغییرات جسمانی، روانی و رفتاری در فرد می‌شود. هنگامی که سخن از بلوغ به میان می‌آید، توجه ما بیشتر به تغییراتی مثل: بیشتر شدن سرعت رشد، پیدایش صفات اولیه و ثانویه‌ی جنسی و به‌طور کلی دگرگونی در شکل ظاهری بدن معطوف می‌شود. تغییرات روانی در دوره‌ی نوجوانی هسته‌ی اصلی رفتارهای دوران بلوغ است. (Tanner, T.M, ۲۰۰۳: ۳۱۵).

خانواده اولین و تنها واسطه‌ی ارتباط کودک با اجتماع است و نقش آن در رشد و تشکیل شخصیت نوجوان بر هیچ‌کس پوشیده نیست. کودک در خانواده ارزش‌ها و ضد ارزش‌ها، اصول و قواعد اخلاق را می‌آموزد. کودکان از لحاظ عاطفی، شناختی و... وابستگی خاصی به خانواده دارند و برای آن‌ها خانواده مهم‌ترین نقش را در زمینه تأمین نیازهای روانی دارد. بنابراین یادآوری این نکته ضروری به نظر می‌رسد که مواجهه‌ی صحیح با بلوغ، نوجوان را در جهت به‌کارگیری مناسب نیروهای غریزی‌اش هدایت و راهنمایی می‌کند و او را از زیاده‌روی در این زمینه‌ها برحذر می‌دارد.